14e JAARGANG — CURACAO DEN 18den SEPTEMBER 1897. — No. 716

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

ATTENTIE.

Onze abonné's, die de abonnementsgelden van het loopende kwartaal nog niet voldaan hebben, worden beleefd verzocht het verschuldigde ten spoedigste te voldoen, om met het nieuwe kwartaal, dat 1e October begint, geen vertraging in de toezending van ons blad te ondervinden.

Curaçao, 17 September.

De Paus over de school.

Reeds zoo menigmaal is het standpunt der Katholieken in de onderwijskwestie uiteengezet, reeds zoovele jaren toonen de Katholieken van verschillende landen, met edelmoedige offers, dat het hun met dat beginsel ernst is, en luide klinken nog steeds de echo's na van het voorschrift, allerwegen door het Roomsch Episcopaat te dier zake uitgevaardigd, dat herhaling van eene bespreking over dit onderwerp bijna overbodig zou mogen heeten.

Waar de Paus echter zijne stem heeft doen hooren en het tijdstip ter herhaling nuttig geoordeeld, voegt het ons op deze bekrachtiging van de hoogste zijde de aandacht te vestigen, welke zij verdient. Die volledige goedkeuring van het standpunt door de Katholieken in de schoolkwestie steeds ingenomen, is te vinden in de encycliek, welke LEO XIII ter gelegenheid van het eeuwfeest des zaligen PETRUS CANISIUS heeft uitgevaardigd aan de Bisschoppen van Duitschland, Zwitserland en Oostenrijk.

Wat schreef LEO XIII?

„Alle Katholieken moeten ernaar streven, dat bij het onderwijs en de opvoeding der jeugd, de rechten der ouders en de rechten der Kerk gewaarborgd, en gehandhaafd blijven.

Omtrent deze aangelegenheid zal men vooral op het volgende hebben te letten. Vooreerst: dat de Katholieken zich niet tevreden stellen met de gemengde scholen, maar overal hun eigen scholen bezitten, en dat daaraan, goede en vertrouwde leermeesters worden aangesteld. Zeer gevaarlijk is elk schoolonderricht, bij hetwelk óf eén vervalschte óf in 't geheel geen godsdienst wordt geleeraard, en dit laatste is in gemengde scholen vaak het geval. Niemand beelde zich in, dat wetenschappelijke vorming ongestraft anders dan hand aan hand met den godsdienst kan worden verkregen. Indien toch geen enkele leeftijd kan gedacht worden, waarin men voor het bijzondere of voor het openbare leven den godsdienst kan missen, dan geldt dit nog te meer van den leeftijd, waarin de ervaring ontbreekt, maar zoowel de vurigheid van den geest en de onstuimigheid der hartstochten als de kracht der verleiding tot kwaad zich zooveel te sterker doen gevoelen. Wie derhalve den godsdienst buiten het wetenschappelijk onderricht sluit, hij verstikt de kiemen zelve van al het goede en schoone, hij bereidt het Vaderland geen steun in zijn toekomstige burgers, maar veeleer onheil en verderf voor het menschdom. Wat toch is anders in staat om, waar God eenmaal uit de harten der kinderen verwijderd is, de jeugd nog aan haar plicht te doen hechten of, waar zij reeds van den rechten weg afgedwaald en in den afgrond der ondeugden verzonken ligt, haar op dien weg terug te brengen?"

Doch er moet niet alleen rechtsgelijkheid worden verlangd voor het lager, maar ook voor het hooger en middelbaar onderwijs, zoowel voor het onderwijs aan gymnasia als aan universiteiten.

Zoo ook schrijft LEO XIII:

„Wij vermanen u, Eerwaardige Broeders, dringend en vóór alles, uw algeheele opmerkzaamheid en zorg daarheen te willen wenden, dat de scholen in de zuiverheid des geloofs worden bewaard of, waar noodig, dat die reinheid worden teruggebracht. En dit geldt zoowel voor die scholen, welke door het voorgeslacht werden gesticht, als voor die welke eerst kortelings in het leven werden geroepen; het geldt voor *alle* scholen, voor die waar lager, maar ook voor die waar middelbaar of academisch onderwijs wordt gegeven."

En waarom de groote Paus de godsdienstige school wil, waarom hij een neutraal onderwijs, zelfs al wordt er op de een of andere wijze godsdienstonderricht aan toegevoegd, niet voldoende acht, zet hij zoo schoon uiteen in de volgende regelen.

„Het is noodzakelijk, dat niet alleen bepaalde uren voor het godsdienstonderricht der jeugd zijn vastgesteld, maar ook het gansche overige onderwijs moet van den geest der Christelijke vroomheid doortrokken zijn. Is dit niet het geval, worden door dien heiligen geest leermeester en leerling niet ten eenenmale bezield en verwarmd, dan zal de vrucht van elke vorming, hoe voortreffelijk overigens ook, gering zijn. Immers, bijna elk vak van wetenschap brengt zijne gevaren mede, en de jeugd zal die ternauwernood kunnen ontgaan, wanneer haar hart en geest niet door een hoogeren, een goddelijken invloed worden gebreideld.

Derhalve behoort met alle zorg te worden nagestreefd, dat de hoofdzaak, d. w. z. de beoefening van deugd en vroomheid, niet op de tweede plaats kome; anders zal men ervaren, dat de jeugd, enkel door uiterlijke tuchtmiddelen in toom gehouden, alle innerlijke drijfveer ten goede mist, en dat de leermeesters, terwijl zij den last van een doornig onderwijs met weerzin dragen en uitsluitend aan lettergrepen en woordteekens hun aandacht wijden, geheel en al de ware wijsheid buiten spel laten, welker *begin de vreeze des Heeren is*, en aan welker voorschriften het gansche leven vorm en richting moet ontleenen. Met een omvangrijk onderricht voor den geest worde derhalve de zorg verbonden voor de vorming des harten, en elk vak van wetenschap, welk ook, wor-

FEUILLETON.

Un matrimonio moderno Americano.

Es escena aki ta pasa na telefoon.

„Hé! Hé!"

„Hé!"

„Senjorita, sea asina bon di comunica mi coe Senjor Johnson, comisionista na Montreal."

„Ta bon, Senjor."

„Hé!"

„Bo ta e Senjor di cas di Johnson & Co, koe tin un sucursal na Boston?"

„Si, Senjor, kiko ta na bo sirbici?"

„Mi ta Felix Raymond, di Banco Raymond-Smith & Co. di Boston. Bo conocé mi tata?"

Di nomber, masjar; é ta un homber di su nuebe miljon."

„Segun nos último inventario bo por bien bisa diez-un. Bo conocé mi tio també, koe jama Labanut, es gran comerciante di harinja?"

„Ta parcé mi! un comerciante respetá."

„Si! No obstante muchoe dificultad, ta un cuater anja pasá el a logra poné un cas koe tin un crédito ilimita. Mi ta su heredero."

„Mi ta masjar contentoe, ma .... esai no ta toca mi."

„Mi mester a bisa bo, pasobra mi tin di presenta mi na bo. I awor koe bo conocé mi, mi ta toema libertad di pidi bo manoe di bo jioe Senjorita Alice Johnson."

„Ta kiko jama asina? Pidi un casamentoe na telefoon?"

„Pakiko nó? Larga mi bisa bo, koe mi tin bistir un handschoen di cabretilja blancoe. Bo no por miré, ma mi tin é bistir. Toer cos anto ta na orden, i pakiko nos lo no haci uso di es mediocomunicativo, koe industria a presenta nos? Bo ta biba na Montreal i mi na Boston. Si mi mester bini cerca bo lo mi mester perdé algun dia. Bo sabi masjar bon koe tempoe ta placa; i bo ta un homber masjar práctico pa bo no comprendé mi."

„Bo tin razon. Mi ta reconocé koe na promé ora mi a .... ma despues koe mi a mira bon.... Den toer caso bo súplica ta honra mi, ta un honor pa mi en berdad. Solamente mi mester bisa bo, koe ta dificil pa mi respondé bo, promé koe mi papia coe mi jioe."

„O, natural."

„Sigur é ta na cas. Mi ta papia un instante coe né na telefoon.

„Ta masjar bon, Senjor, mi ta spera bo aki mes na telefoon.

„Hé!

„Si. Ma mi ta tende un boz suave. Podisé ta...."

Hustamente, ta mi boz. Papa ta bisa mi, Senjor, koe bo ta pidi pa casa coe mi. Na lugar di a respondé mi mes a bini pa papia coe bo; nos mester sinja conocé otro un poco promé nos casa."

„Ai, ki amabel bo ta, Senjorita Johnson. Ki gloria pa mi, di un promer encuentro asina!"

„Keto, ningun combersacion por nada, pasobra tempoe bal placa; nos tin cos muy serio di papia i mi ta desea di haci bo algun pregunta."

„Coe mucho gusto, Senjorita, mi ta tendé bo."

„Papa ta kere, si mi casa coe bo, koe lo combini mi, pasobra bo ta jioe di cas Raymond-Smith & Co., bo por cumpli coe toer condicion, koe bo por haci bo esposa feliz."

„Sigur, é tin razon. Nos por disponé un bez di un entrada di cincuenta mil florin."

„Ta un bon principio, ma mi tin un dificultad. Considera mi, si bo kier pa sentimental of romanesca, lo mi kier pa stima mi pa mi mes."

„Ma ta asina, mi ta stima bo, Senjorita."

„Esai ta duro, pasobra nunca bo a mira mi."

„Segun estado actual di ciencia, hende no tin necesidad di sinja conocé otro; mi a mira bo portret."

„Esai no ta gran cos."

„Dispensa mi, Senjorita, pa medio di kinematógrafo mi a mira bo kyre, mi a mira bo zak cohé bo parasol, toer muy graciosa. I també bo a hari asina boenita, koe mi a mira un hilera di bo diente famoso. Esai a gusta mi masjar, i ainda mi no ta papia nada di bo boz duci di soprano."

„Bo a tendé mi canta?

„Sigur! Bo tanta, Senjora Dubonnet, tin un fonógrafo. Riba cilindro 3 i 4 tin dos pieza koe bo a canta masjar famoso."

„Mi ta mira koe bo conocé mi masjar bon, ma.... mi també kier sabi di bo. Nos deseo mester ta un poco di acuerdo coe otro. Por ejemplo mi ta loco pa *sport.*"

„Mi també."

„Mi por sabi ki peso bo tin?"

„Pa casualidad ajera mi a pisa mi i mi tabatin 68 kilo."

„Famoso; i mi tin 57. Si nos haci nos biaha di matrimonio riba un tandem, nos peso no mester pasa otro muchoe. Bo sa corre riba ys coe patina?"

„Mi ta risca sigura bo, koe mi ta un di es promé nan."

„Famoso, mi també; ma pa nos corré hunto nos no mester ta muchoe mas largo coe otro. Com largoe bo ta Senjor?"

„Un metro i sesenta cinco. Ta mucho?"

„No, net bon. Sigur lo bo ta liger, mi ta meen pa lawntennio, pasobra mester di ligereza i bon pulmon."

„O, sigur! Lo mi manda un portret pa bo papa, sacar pa rayo X, koe lo é por mira koe mi coerazon i mi pulmon ta bon."

„Mi ta keré, Senjor.... Mi ta keré koe nos ta combini otro. Papa lo papia mas aleeuw coe bo."

„Hé!"

„Hé!"

„Mi ta Senjor Johnson. Bo súplica ta aceptá. Bini den mi braza mi yerno."

„Bo no ta tendé den telefoon, com mi coerazon ta bati di legria, mi kerido suegro?"

„Si, mi ta tendé."

„Bo ta haja bon, koe awé mes mi drenta den correspondencia coe bo jioe? Mi machine di scirbi ta traha famaso, tres palabra den un seconde."

„Sublime!"

„Dia di matrimonio lo mi bini coe mi wagen automática."

„Manera é prins di Historia."

„Si, ma en bez di un patoe, lo mi usa kerosin, pasobra ta mas práctico. A propósito, puntrá Senjorita Johnson pa mi, koe el kier haci nos biaha di matrimonio den globo, pasobra ta última novedad."

de geheel bezield en beheerscht door den godsdienst; de verhevenheid en aantrekkelijkheid van den godsdienst moeten de wetenschap zoo geheel doordringen, dat zij in de ziel des jongelings als prikkels achterlaat.

Nu de woorden en voorschriften van den Stedehouder Christi zoo duidelijk en als een bevestiging zijn van de vermaningen der Bisschoppen, zal het geen enkelen Katholieken huisvader meer duister zijn, welken weg hij in geweten verplicht is bij de opleiding zijner kinderen in te slaan.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernementsbesluiten.

De Gouverneur heeft bij besluit van 15 September 1897 besloten:

Art. 1.

De koers, waartegen de na te melden zilveren munten — mits die gaaf en ongeschonden zijn — in de kolonie Curacao in 's lands kassen kunnen worden aangenomen, wordt bepaald als volgt: de Fransche vijffrancsstukken tegen f 2.35; de Spaansche pilaardaalders tegen f 1.— en de zilveren Spaansche munten, welke tot deze in eene vaste verhouding staan, naar evenredigheid.

Art. 2.

Dit besluit treedt in werking:

a. voor het eiland Curacao op den dag der uitgifte;

b. voor de eilanden Bonaire en Aruba op den dag der ontvangst van het Publicatieblad, waarin het geplaatst is.

c. voor de eilanden St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba op een door den Gouverneur nader te bepalen dag in de maand October 1897.

Kerkelijke berichten.

Z. D. H. Mgr. J. J. A. Van Baars, Apostolisch Vicaris van Curaçao, heeft benoemd tot pastoor der Sint-Martinusparochie (Rincon) te Bonaire den WelEerw. Pater H. Okhuijzen, die kapelaan was te Pietermaai. ZEW. is gisteren per *Gouverneur van Heerdt* naar zijne bestemming vertrokken.

Aanstaanden Woensdag zullen de Katholieken van Santa Maria het vijftigjarig bestaan hunner parochie feestelijk herdenken. Dien dag zal Z. D. H. Mgr. J. J. A. Van Baars 's morgens om zeven uur het nieuw opgebouwde hoogaltaar in de parochiekerk consacreeren en daarna de Pontificale H. Mis opdragen. 's Namiddags ten 5 ure is er Pontificaal Lof, waarbij Z. D. H. de feestpredikatie zal houden.

Reeds zijn door de bewoners van Santa Maria met hun ijverigen pastoor, den Zeer Eerw. Heer J. Van der Veer aan het hoofd, groote toebereidselen gemaakt tot een luisterrijke versiering van het kerkgebouw en zeker zullen de tegenwoordigheid van den Bisschop en de grootsche plechtigheden dien dag zoo indrukwekkend mogelijk doen zijn.

* * *

In den loop dezer week werd in den toren der Sint-Annakerk een nieuwe klok geplaatst. Deze klok weegt 350 oude ponden en is gegoten in de vermaarde klokkengieterij van de Firma Petit & Fritsen te Aerle-Rixel (Noordbrabant): haar toon is *sol*. Deze klok met haar toebehooren is een geschenk van een weldoener in Holland aan de Missie van Curaçao.

* * *

Met de *Prins Maurits*, die den 1sten September van Amsterdam vertrok en hier omstreeks den 3den October wordt verwacht, zullen behalve de in een vorig nummer reeds genoemde Eerw. Heeren nog meekomen vijf Eerw. Fraters van de Congregatie van Tilburg, allen bestemd voor het Katholiek bijzonder onderwijs in de Missie van Curaçao.

Havennieuws.

Maandag en Dinsdag heeft men met behulp van het stoomschip *Mérida* uit de haven de gegoten ijzeren pijpen opgehaald van de zoetwaterleiding, welke voor eenigen tijd gebroken en beschadigd waren door het anker van het stoomschip *Maracaibo*. Spoedig zal nu de oorspronkelijke verbinding tusschen Otrabanda en Willemstad worden hersteld.

* * *

Maandag is na afloop der oefeningen op zee Hr. Ms. *Alkmaar* onze haven wederom binnengeloopen en op de gewone ligplaats in het Schottegat teruggekeerd.

* * *

Woensdag kwam hier binnen van Fort de France (Martinica) het nieuwgebouwde Fransche stoomschip *Contre-Amiral Caubet* van de *Societé Française des Cables Télégraphiques*. Aan boord bevond zich de Inspecteur van de Maatschappij, die Donderdagavond door den Hoogedel Gestrengen Heer Gouverneur aan een souper ten zijnen huize met de Gezagvoerders van de *Pouyer Quertier* en de *Contre-Amiral Caubet* en nog eenige Heeren genoodigd waren.

Deze boot bracht ook de materialen mede voor de telegraphische verbinding Maracaibo-Coro. De werkzaamheden bij deze verbinding zullen worden verricht door de *Pouyer Quertier*, die reeds geruimen tijd in onze haven ligt en het Amerikaansche stoombootje *Saga*, de *Contre-Amiral Caubet* keert naar Martinica terug.

* * *

Gedurende de reis van hier naar New-York had op de *Prins Willem IV* van den *K. W. I. M.* een treurig sterfgeval plaats. Een zes en zeventigjarige dame, die langen tijd te Demerara bij hare dochter had gewoond, wilde, voordat zij ging sterven, nog haar zoon gaan bezoeken, die te New-York leefde. Ofschoon haar gezondheid reeds wankelend was, toen zij te Demerara aan boord kwam, voorspelde toch niets een spoedig einde. Zij schijnt echter de vermoeienissen van de reis niet meer te hebben kunnen doorstaan, want zonder aan een bijzondere ziekte te hebben geleden, overleed zij aan verval van krachten op zee tusschen Haïti en New-York.

* * *

Hedenmorgen arriveerde hier met het stoomschip *Prins Frederik Hendrik* van den *K. W. I. M.* en keerde na een afwezigheid van vijftien jaren te midden zijner familie terug de Weledel Zeergeleerde Heer Dr. J. Ph. Evertsz, die na in Februari van dit jaar met goed gevolg het arts-examen te hebben afgelegd, in het laatst van Juni aan de universiteit van Leiden gepromoveerd werd tot doctor in de medicijnen.

Wij roepen den nieuwen dokter een hartelijk welkom toe en wenschen ZZGel. en zijne geachte familie ten zeerste geluk met zijn behouden aankomst.

Posterij.

De Nederlandsche schoener *Gouverneur van den Brandhof* vertrekt den 23sten dezer, naar de eilanden St. Martin, N. G., St. Eustatius en Saba.

De mails worden op den vertrekdag om 2 uur 's namiddags gesloten.

* * *

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

P. Milous Bajic, Renzilia, Jacinto Varhas 2., José A. Rodriguez, Cheri Leon, E. Henriquez & Co., Loge Igualdad, Locarun Vanyoudt, Bernardo Scharbaai, Genoveva van Denter, Petronilia Bisschop, Dr. Th. Lens, Allen Dickinson & Co.

Niet voor bestelling of verzending vatbaar 2 ongefrankeerde drukwerken geadresseerd aan: H. D. H Gravin de Landersett, née Chapman, J. M. Valdepares,— St. Domingo.

Aangeteekende stukken.

Abram José, Pascual M. Castello, Adolfo de Lemos, De Curaçaosche Courant.

Dr. D. R. Capriles.

Tot onze spijt hebben wij de vorige week verzuimd mede te deelen, dat de Weledele Zeergeleerde Heer Dr. D. R. Capriles, de algemeen geachte geneesheer, den 7den September den veertigsten verjaardag zijner promotie tot doctor in de geneeskunde heeft gevierd.

Het heeft den jubilaris op dien dag niet aan blijken van vereering en warme belangstelling ontbroken en bij de vele gelukwenschen, welke ZEd. mocht ontvangen, voegen wij uit geheel ons hart ook de onzen.

Een kroningsfeest.

Heden is het vijf en twintig jaar geleden, dat Oscar II koning van Zweden en Noorwegen werd gekroond. Van het Zweedsch consulaat en ook van de overige consulaten, van de schepen in de haven en van sommige particuliere woningen waait de vlag ter eere van den Zweedschen koning en heden avond zal ten acht ure receptie gehouden worden ten huize van den Consul van Zweden en Noorwegen den Weledelen Heer Leon V. Leyba. Na de receptie is er groot bal, waarop de autoriteiten en voorname ingezetenen onzer stad zijn uitgenoodigd.

Santa Rosa.

Aangenaam is het ons in verband met ons hoofdartikel van de vorige week een entrefilet te kunnen overnemen, dat voorkomt in *La Verdad* van 13 September en waarin zeker van onverdachte zijde een waardeerend getuigenis gegeven wordt van het Jongensweeshuis te Santa Rosa.

"Er zijn oogenblikken, welke zoo aangenaam voorbijgaan, dat het schijnt, alsof ze onuitwischbaar gedrukt zijn in onze ziel en jaren en jaren voortduren.

Een dier oogenblikken was voor ons laatstleden Zondag, toen wij het genoegen hadden de parochie van Santa Rosa te bezoeken.

Wij zouden wenschen de veelvuldige oplettendheden te kunnen weergeven, welke de Eerwaarde Pater Frie ons bij deze gelegenheid bewees, want met de grootste minzaamheid toonde hij ons de werkplaatsen, schoollokalen enz., enz. ofschoon het een geboden feestdag was, waarop derhalve zulke bezoeken niet toegestaan zijn.

Niet een der werkplaatsen laat iets te wenschen over. Er heerscht daar een bewonderenswaardige regelmatigheid, netheid en orde. Pater Frie als man van een niet alledaagsche kennis heeft bij deze kweekschool alle pogingen in het werk gesteld om aan Santa Rosa niets te doen ontbreken.

Oprechtelijk danken wij Pater Frie voor de beleefdheden, welke hij ons bewees en wenschen hem geluk met de goede organisatie en met den uitstekenden gang van zaken in deze parochie."

Electrisch licht.

De ondernemer der electrische verlichting in onze stad stelt onze gelijkmoedigheid wel op de proef. Bij geruchte hoorde men, dat gisterenavond wederom een proef zou worden genomen, maar al wat men keek, er was niets te zien, of het moest de Commissie van onderzoek geweest zijn, welke men langs Otrabanda, Scharloo en Pietermaai kon zien wandelen om het materiaal der verlichting na te gaan. Morgenavond dan, zeiden de teleurgestelden. Wij zijn dus weer in afwachting van de dingen, die komen zullen. 20 September, den definitief vastgestelden datum voor de in gebruikneming, wij gelooven er niets van, voordat wij het zien.

Een omstandigheid echter doet ons vermoeden, dat er nu wel een weinig haast met het werk zal gemaakt worden. Sinds 1 September namelijk zouden de kosten voor de stadsverlichting, welke dan ook, voor rekening van Mr. Smith zijn, en op dubbele kosten zal Mr. Smith wel niet bijzonder gesteld zijn.

Weerzinwekkende vertooningen.

Van tijd tot tijd vertoonen zich in onze straten rondtrekkende reizigers, —het volk zegt, dat zij uit Italië komen—die op de muziek van een tamboerijn beren en apen laten dansen en die beesten allerlei kunsten laten uitvoeren. Dit was ook deze week het geval en wel Donderdagmorgen in de Breede Straat van Otrabanda. Daar kon men een vrouw zien, die een aap alle mogelijke en onmogelijke sprongen liet maken tot groot pleizier van een troep nietsdoeners en dienstboden, die door toe te zien hun tijd zoek maakten. Dit zou nu zoo heel erg niet geweest zijn, indien in dit geval dat genoegen niet van verdacht allooi was geworden door de praatjes, waartoe de sprongen en wendingen van zoo'n vuilen aap gewoonlijk aanleiding zijn en die hier dan ook haar hartelust werden ten beste gegeven. Het toppunt van onbeschaamdheid werd echter bereikt, toen een ellendige vlegel — hij verdient geen anderen naam, ofschoon het reeds een man met grijze haren was — de tamboerijn uit de handen der vrouw nam en onder het bespelen daarvan een mimiek uitvoerde, die zich niet beschrijven laat en waarvan de naam door een fatsoenlijk mensch niet mag gehoord en veel minder nog gezegd mag worden. Wij hadden toen zoo gaarne een kreet van afschuw hooren opgaan uit de omstanders, doch dit was niet het geval, integendeel de onbeschaamde werd door hun gelach en bijvalskreten nog aangemoedigd.

Is het niet treurig, dat zulke dingen hier op Curaçao in een der drukste straten onzer stad nog kunnen voorvallen. En dit geval staat niet alleen: in den laatsten tijd hoort men van alle kanten in de hier verschijnende bladen klagen over de schending der openbare zedelijkheid, zonder dat er eenige verbetering te bespeuren valt. Toch is er niets overdrevens in die klachten, en het wordt hoog tijd, dat er van hoogerhand op dat punt beter gewaakt wordt. Of is het geen plicht der politie tooneelen als de boven beschrevene te voorkomen en te weren? Zoo ja, en het antwoord kan niet anders zijn, dan zorge men door een betere contrôle dan de thans bestaande, dat de politie is daar, waar zij wezen moet, en dat sommigen harer leden misschien door hun eigen ergerlijk gedrag het prestige niet verliezen, dat zij als bewakers der openbare zedelijkheid onder het volk hebben moeten.

Aruba.

In den morgen van den 7den September kwam de WeledelGestrenge Heer J. A. De Veer, nieuwbenoemd Gezaghebber, met de *Gouverneur van Heerdt* te Aruba aan. Reeds vroeg was de vlag geheschen van het fort Zoutman, van het Gouvernementshuis, van de schepen in de haven, bij den consulairen agent van Venezuela en van sommige particuliere woningen; hier en daar waren aan de lantaarnpalen wimpels bevestigd met: *Leve onze Gezaghebber De Veer.*

Twee commissies, waarvan een benoemd was door het Bestuur en de andere gekozen uit het volk, begaven zich aan boord van de *Gouverneur van Heerdt* om den nieuwen Gezaghebber te verwelkomen; door dezelfde commissies werd ZWGestr. ook begeleid naar het Gouvernementshuis, waar hij ontvangen werd door den waarnemenden Gezaghebber, den Weledelen Heer J. G. Lampe.

Na hier een woord van dank gesproken te hebben voor de feestelijke ontvangst, begaf zich de nieuwe Gezaghebber naar de woning van den Heer G. De Veer, waar zijne familie hem wachtte en waar de Heer C. H. Eman hem gelukwenschte met zijn aankomst op Aruba en voor zijn bestuur de beste wenschen uitsprak. De Weledel Gestrenge Heer De Veer bedankte allen met een hartelijk woord en nam vervolgens omstreeks 11 uur in een buitengewone zitting van den Raad van Politie het bestuur van het eiland over uit de handen van den waarnemenden Gezaghebber, welke overname onmiddellijk daarna bij een algemeen bekendmaking aan de bewoners van Aruba werd medegedeeld.

Venezuela.

La Gaceta Oficial meldt, dat de consul van Venezuela te Amsterdam aan den Minister van Landbouw mededeeling heeft gedaan van betrekkingen, welke hij heeft aangeknoopt met de internationale vereeniging Vrijland - Bond, een maatschappij voor landverhuizing, die geneigd is, naar het schijnt, eenige goede werklieden naar Venezuela uit te zenden en haar plan van emigratie wil beproeven in een der landbouwkoloniën, genaamd Independencia.

Wij mogen hier wel bijvoegen, dat de wisselvalligheid en de ongeregeldheid van het Bestuur van Venezuela in aanmerking genomen, er weinig te vertrouwen valt op overeenkomsten als de bovenstaande—men vrage het maar aan de twee Vrijlanders, die onlangs hier aankwamen— ; en men bedenke in Holland toch wel, dat kolonisatie met Europeesche landbouwers in streken zooals Venezuela tot nu toe altijd is mislukt. Het zou roekeloos zijn goede Hollandsche werklieden wederom aan zulk een proefneming te wagen. Men blijve dus thuis, en zoo de Heeren Bestuurders van het Vrijland-Bond zin hebben, mogen zij zelven het eerst beproeven.

NEDERLAND.

Op den 15en Augustus 1898 werd voor de directie van den *Koninklijken West-Indischen Maildienst* met de *Nederlandche Scheepsbouwmaatschappij* een contract gesloten om te bouwen een nieuw stoomschip voor genoemde stoomvaartmaatschappij. Dit schip, dat genaamd zou worden *Prins Willem V*, moest hebben een lengte van 282, een breedte van 37, een holte van 21.9 voeten; het moest voorzien worden van triple-expansie-machines met een hoogen druk van 22, een middelbaren van 35, een lagen van 59 inches en minstens een vaart loopen van 13 Eng. mijlen. Verder zou het stoomschip ingericht zijn volgens de nieuwste eischen, die men aan mail- en passagierstoomers in onze dagen stellen mag, beschikkend over een ruimte voor 39 eerste en 8 tweede klasse passagiers, en binnen een jaar tijds worden afgeleverd.

Zaterdag den 21en Augustus heeft het nieuwe stoomschip, dat volgens contract was afgeleverd, zijn proeftocht gemaakt met den besten uitslag; het liep de bij het contract bepaalde vaart zelfs iets meer, 13.2 mijl, terwijl de schroef maakte 82 omwentelingen per minuut bij 1387 paardenkrachten.

Het stoomschip was Vrijdagavond van Amsterdam naar IJmuiden vertrokken en deed de officieele proefvaart Zaterdagmorgen langs de gemeten mijl van Texel.

Een hanenwedstrijd.

Een 127 tal haantjes vervulden 16 Augustus den tuin van het Paleis voor Volksvlijt met hun hartroerend gekraai. Want het uitvoerend comité van de Reclame-tentoonstelling had een hanenwedstrijd uitgeschreven, waarin de haan, die de meeste malen kukeleku riep, overwinnaar zou zijn.

Het was dus niet te verwonderen, dat elk haantje zijn beste beentje voorzette en zijn collega de loef trachtte af te steken.

Er waren zeer bijzondere exemplaren ingezonden, zoo bijv. een vierpootige haan en een haanvormige machine, die machinaal van tijd tot tijd een gebrekkig gekukel uitstiet.

De beestjes zaten elk in een kooi, geplaatst op een paar lange tafels. Voor elke drie kooien een jurylid, gewapend met potlood en papier, en elk woord van de 127 mededingenden werd opgeteekend met een ijver, alsof het kwam uit den mond van een of ander groot man.

De uitslag was als volgt: 1ste prijs 25 gulden aan no 8, 230 maal gekraaid, 1ste premie 15 gulden aan no. 55, 216 maal gekraaid; 2de premie 5 gulden aan no 72,195 maal gekraaid. De heer Dudok de Wit, die de prijzen uitreikte, deed ook nog een goed woordje voor de haantjes, die door hun ijverig gekraai aan hunne meesters de prijzen hadden bezorgd. Hij hoopte, zoo zeide hij namelijk, dat er iets van de prijzen zou worden omgezet in hennepzaad voor de haantjes. De laatsten sloten zich door een vernieuwd gekraai bij deze woorden aan.

BUITENLAND.

Frankrijk. — President Faure is 18 Augustus uit Parijs naar Duinkerken vertrokken, om vandaar de zeereis naar Rusland te aanvaarden. Hij was vergezeld van den Minister van Buitenlandsche Zaken Hanotaux, Admiraal Besnard en Generaal Frédéric. Een deel van zijn verder gevolg reisde reeds vroeger vooruit. Een talrijke volksmenigte deed den President uitgeleide met de kreten: "Leve de Republiek!", "Leve Rusland!", "Leve Faure!"

23 Augustus te half negen weerklonk het eerste saluutschot van de Fransche oorlogsschepen vóór Kroonstadt. Faure stond in rok, met het lint van de Andreas-orde om, op een in 't oog vallende plek. Grootvorst Alexis ging van de Alexandria, die den breeden wimpel van den Czaar had geheschen, aan boord van de Pothau, om den President af te halen en aan boord van de Alexandria te geleiden. Toen de Grootvorst met Faure het keizerlijk jacht betrad, verrezen daar de Russische keizerlijke standaard en de Fransche driekleur. Keizer Nicolaas begroette den President, en de Alexandria stoomde naar Peterhof. Hij werd op dezelfde wijze ontvangen als voor een paar weken Duitschlands Keizer. Het officieele programma van het verblijf van president Faure in Rusland is een getrouwe copie van dat, wat voor Wilhelm II ontworpen was. De gelijkvormigheid strekt zich uit tot kleine bijzonderheden: zij is geenszins toevallig, maar met zorg aldus geregeld. De officieele Russische kringen onthouden zich van iederen stap, waaraan de beteekenis kan worden gehecht, dat de Russische regeering het hoofd der Fransche republiek hooger schat dan Wilhelm II, of dat haar aan de vriendschap van Frankrijk meer gelegen zou zijn dan aan die van het Duitsche Rijk. Wanneer er verschil zal zijn tusschen de ontvangst van den Duitschen monarch en van het Fransche hoofd van den staat, dan zal niet het Russisch hof dat verschil aangeven, maar het Russische volk. Wanneer *le protocole* het hof verbiedt eenig verschil te maken tusschen twee gasten van den Czaar, het gevoel van de bevolking is vrij om zich te uiten, zonder zich aan de regelen der etiquette te storen. Aan betuigingen van sympathie nu zal het Russische Volk 't zeker niet laten ontbreken.

—Naar aanleiding van Faure's vertrek schrijft de Parijsche correspondent aan het *Hbld.*: Het was werkelijk een merkwaardig oogenblik, toen Woensdagmorgen 18 Augustus te 8,35 ure de extratrein het Parijsche Noorderstation verliet. Merkwaardig in meer dan één opzicht. De president der Fransche republiek, het kind der revolutie, de stad der revolutie verlatend om de gast te worden van den Russischen autocraat. Het beteekent nog meer dan de reis van den Czaar naar Parijs, toen kon de beheerscher aller Russen, zoo hij gewild had, nog in de oogen van zijne onderdanen den toestand een weinig bemantelen, maar thans, hoeveel moet niet Rusland veranderd zijn, welke nieuwe denkbeelden moeten niet in de gehoorzame bevolking van Petersburg en de provincialen, die er de feesten bijwonen, opkomen, als zij den gezalfden keizer als zijns gelijke zien ontvangen, iemand die noch op den troon geboren is, noch zich een troon gesticht heeft, iemand die geen uniform draagt, die niet van adel is, en die toch een groot en machtig rijk representeert. Ik weet het wel, de Fransche democratie heeft, vooral onder den tegenwoordigen president in uiterlijke vormen zeer veel overgenomen van monarchale staten, maar toch is het onderscheid te groot dan dat het den Russen niet in het oog zal springen, en daarom vindt ik dat de hoogste beteekenis van den dag van heden het best wordt neergelegd in de opmerking, die men in den *Daily Graphic* kon lezen, dat met de reis van President Faure naar Petersburg, het laatste overblijfsel, de laatste nawerking van het Heilig Verbond verloren gaat. Was deze politieke conceptie uit de jaren der treurige reactie reeds lang van het tooneel, de begrippen waren nog hangende gebleven, maar Felix Faure als met jubel begroete gast, verblijf houdend in het keizerlijk slot te Peterhof, is de bekroning der beginselen van '89 en hare erkenning door geheel Europa.

Duitschland. — Het gerucht, eenige dagen geleden geopperd, dat de Czaar tusschenpersoon wil zijn, om eene betere verstandhouding tusschen Frankrijk en Duitschland te weeg te bregen, vindt meer en meer verspreiding.

Wel is in Frankrijk de volksstemming over het algemeen nog zoo, dat Felix Faure de Russische reis niet over land heeft durven maken, maar het is toch opmerkelijk, dat er reeds stemmen opgaan, die het chauvinisme ronduit durven bezweren. Men wil misschien eene zachtere openbare meening vormen in Frankrijk en heeft daartoe een blad gekozen, dat bij de wufte heeren van *chez nous* een potje mag breken. De *Figaro* nl. betoogt op nieuw, dat men niet moet denken bij den Czaar steun te zullen vinden voor plannen om Elzas-Lotharingen terug te winnen, en dat men in het belang van den vrede liever de gedachte aan herovering dier gewesten voorloopig moest laten rusten. Het blad, maakt dan om de pil te vergulden, een luchtspiegeling op de toekomst en zegt, dat "onze zonen" natuurlijk vrij blijven om het na Wilhelm II komende Duitsche geslacht het Rijksland weer te ontnemen, als het daartoe de kans gunstig ziet.

De geheime bedoeling van Berlijn, St. Peterburg en Parijs schijnt te zijn, samen een tegenwicht te vormen op de politiek van Londen, dat, den band tusschen Groot Britannië en zijne koloniën nauwer toehalende, zijne vloot versterkende, en overal intrigeerende, de andere mogendheden laat scharrelen in Europa maar den Britten langzamerhand het oppergezag in de heele wereld tracht te bezorgen.

Griekenland. — Het bericht bevestigt zich, dat de Grieksche afgevaardigde Syngros er te Parijs in geslaagd is, een leening van een millioen p. st. te sluiten, om den eersten termijn van de Turksche oorlogsschatting te betalen. Naar de Engelsche bladen vernemen, is dit geld bijeengebracht door de *Banque Ottomane*, die op deze wijze tracht, haar positie als Staatsbank weder te herwinnen, en de tusschenkomst van Duitsche kapitalisten te voorkomen.

De *Standard* verneemt nog, dat Syngros bovendien een vertrouwelijke opdracht aan de mogendheden heeft. Syngros is een persoonlijke vriend van Koning George, en zou bij de mogendheden moeten aandringen op intrekking der plannen tot instelling eener financieele contrôle.

De *Standard* voegt er bij: "De eenige weg om uit de moeilijkheden te komen, ligt niet bij de mogendheden, maar bij Griekenland zelf. Indien het Britsche plan door de mogendheden wordt goedgekeurd — en meer kan Griekenland niet verlangen — zal de Porte weigeren, haar troepen uit Thessalië terug te trekken. Dan schiet Griekenland niets anders over dan de financieele contrôle aan te nemen, waartoe het zich thans niet geneigd betoont, en zijn best te doen geld bijeen te brengen, waartoe het tot nog toe evenmin ernstige pogingen heeft aangewend.

Ingezonden Mededeelingen.

ADVERTENTIEN.

C. R. Debrot

heeft de eer kennis te geven aan zijne vrienden en kennissen op Curaçao, dat de voltrekking van het huwelijk van zijne dochter

Jeannette Catharina

— MET DEN HEER —

R. F. Muskus

is bepaald op 1 October 1897.

Receptie ten zijnen woonhuize te 6 uur des namiddags.

Bonaire, 14 September 1897.

G. J. Muskus

EN ECHTGENOOTE

hebben de eer kennis te geven aan hunne vrienden en kennissen op Curaçao, dat de voltrekking van het huwelijk van hun zoon

Ridchard Frederik

— MET MEJUFFROUW —

J. C. Debrot

is bepaald op 1 October 1897.

M B. GORSIRA & Co

— HEERENSTRAAT —

tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancias renovado por todos los vapores.

Novedades,

Artículos de fantasía,

etc., etc., etc.,

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER LEGÍTIMAS.

PRECIOS DE REALIZACION.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,

NEW YORK.

(Libre de Explosión, Humo y Mal Olor.

— De Venta Por —

Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

---

van Houtens Cacao

Wordt door de Cacao-kenners wegens hare voortreffelijkheid en heerlijken smaak boven andere merken verkozen.

BEKENDMAKING

De ondergeteekende, door de Hollandsche Credietbank te Amsterdam benoemd tot Vertegenwoordiger voor den verkoop van Europeesche premie-loten op termijnbetaling op dit eiland en de overige eilanden der kolonie, biedt hierbij aan het publiek die premie-loten op buitengewoon voordeelige conditiën te koop aan.

Voor verdere inlichtingen vervoege men zich bij den ondergeteekende.

Curaçao den 1ste Juli 1897.

NICOLAS J. H. CURIEL.

De door ons in 1867 uitgevonden *Fijne Palmitine Zeep* is de meest gerenommeerde Nederlandsche Toiletzeep, fijn geparfumeerd, bijzonder zacht voor de huid en de meest geschikte Zeep voor zuigelingen en kinderen en voor alle personen, die prijs stellen op eene gezonde blanke en zachte huid.

Voor de tropische luchtstreken is deze Zeep uitmuntend, daar zij door zuiverheid van fabrikaat en hoog zeepgehalte onveranderlijk en niet aan uitdrogen onderhevig is.

Onze *Palmitine Zeep* staat onder voortdurende contrôle van Dr. P. F. VAN HAMEL ROOS en A. HARMENS Wzn. te Amsterdam.

Ieder stukje moet van onzen naam en gedeponeerd fabrieksmerk " *HET ANKER* " voorzien zijn.

Men wachte zich voor de talrijke namaaksels.

SOLIEDE VERKOOPERS GEZOCHT.

GEBR. DOBBELMANN,

Nijmegen. *Zeepfabrikanten.*

Botica Central

DE LANNOY & Co

CURAZAO — OTRABANDA

CALLE ANCHA N° 160

Teléfono No 107.

Surtido completo de drogas y medicinas de patente de las más modernas; perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, semillas de hortalisa, cacao y chocolate de distintas marcas, vinos del Rin y tinto de los más renombrados, cerveza blanca y negra, etc., etc.

TOSES Y CATARROS.

Como curativo de la Tos y del Catarro no tiene igual la Emulsión de Scott. Hay gran diferencia entre "detener" ó "aliviar" y *curar radicalmente* un catarro ó tos. No puede haber curación real sin hacer desaparecer la causa de la enfermedad. La Emulsión de Scott devuelve al sistema robustez y fuerzas haciendo que no esté tan expuesto á estas enfermedades. El principio de la Tísis es á menudo un catarro ó tos. Como la

Emulsión de Scott

Marca de Fábrica.

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfitos de cal y de sosa cura tan efectivamente la tos y el catarro, se la considera muy necesaria medicina de familia que es prudente conservar en la casa contra tan fuecuentes afecciones. Es agradable al paladar. Los niños la toman con verdadero placer y los transforma de raquíticos y endebles á fuertes y rollizos, blindandolos, por decirlo así, contra las Toses y Catarros y otras enfermedades. Pruébese. No hay nada mejor para curar la Anemia.

De venta en las Boticas. Rechácense las imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

TYD-TAFEL

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1897	Philadelphia		Caracas		Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela	
Vertrekt van NEW YORK....	Aug	25	Sept	4	Sept.	15	Sept	25	Oct.	5	Oct.	14
Komt aan te CURAÇAO	,,	31	,,	10	,,	21	Oct.	1	,,	11	,,	20
Vertrekt van ,, ...	Sept.	1	,,	11	,,	22	,,	2	,,	12	,,	21
Komt aan te PTO. CABELLO	,,	2	,,	12	,,	23	,,	3	,,	13	,,	22
Vertrekt van ,,	,,	3	,,	13	,,	24	,,	4	,,	14	,,	23
Komt aan te LA GUAYRA..	,,	4	,,	14	,,	25	,,	5	,,	15	,,	24
Vertrekt van ,, ,,	,,	7	,,	17	,,	28	,,	8	,,	18	,,	27
Komt aan te PTO. CABELLO	,,	8	,,	18	,,	29	,,	9	,,	19	,,	28
Vertrekt van ,,	,,	9	,,	18	,,	29	,,	9	,,	19	,,	29
Komt aan te CURAÇAO	,,	10	,,	19	,,	30	,,	10	,,	20	,,	30
Vertrekt van ,, ...	,,	10	,,	21	Sept.	1	,,	11	,,	20	,,	30
Komt LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	,,	11	,,	22	,,	2	,,	12	,,	21	,,	31
Komt an te NEW-YORK....	,,	17	,,	2[illegible]		8	,,	18	,,	27	Nov.	6

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van CURAÇAO....	Sept	1	Sept	11	Sept.	22	Oct.	2	Oct.	12	Aug.	21
Komt aan te MARACAIBO....	,,	2	,,	12	,,	23	,,	3	,,	13	,,	22
Vertrekt van "	,,	8	,,	18	,,	28	,,	9	,,	17	,,	28
Komt aan te CURAÇAO......	,,	9	,,	19	,,	29	,,	10	,,	18	,,	29

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agenten.

[illegible]